

PERSONALITATE FASCINANTĂ, JOSEPH M. JURAN

Motto: Spun popoare, sclavii, regii
Că din câte-n lume avem
Numai personalitatea
Este binele suprem.
Goethe, traducere M. Eminescu

Reprimă-ți invidia față de omul excepțional, învață să-l înțelegi și să-l prețuiești.
G. Călinescu, Aforisme și reflecții (646)

Un nume de referință al culturii tehnice contemporane ce se rostește cu venerație la orice congres, simpozion sau reuniune, curs sau activitate destinată diseminării cunoștințelor din domeniul calității produselor, considerat unul dintre părinții managementului calității, este **dr. Joseph Moses Juran**.

S-a născut la 24 decembrie 1904 în Brăila, unde a trăit până la trei ani, iar între 1907-1912 (timp de cinci ani), a locuit în Gura Humorului, după care, la vârsta de 8 ani a emigrat în America.

Licențiat al Facultății de inginerie din Minesota (1924), doctor în științe juridice al Universității Loyola (1925), profesor de inginerie industrială la Universitatea din New York; expert la Western Electric Co. și al Administrației SUA pentru Economia Mondială, consultant internațional în management, a susținut la începutul anilor '50 ai secolului 20, un program de instruire în Japonia, fiind apreciat drept unul dintre inițiatorii „**miracolului japonez**” în domeniul calității.

După cel de-al Doilea Război Mondial a participat alături de Edward Deming la programul de formare a specialiștilor japonezi în controlul statistic al calității [1].

În 1951 publică prima sa carte intitulată „**Manual de control al calității**”, ajunsă la a 5-a ediție, în 1998, tradusă în limba română, în anul 2004, asupra căreia vom reveni.

Prin cele 12 cărți publicate care au marcat momente cardinale în evoluția calității, J. M. Juran a determinat trecerea de la inspecția pasivă la managementul calității.

În 1972, profesorul Juran a prezentat în România, un ciclu de conferințe în domeniul calității, iar în 1973 la Editura Tehnică din București i s-a tradus și tipărit lucrarea „**Calitatea produselor**”. Principiile, tehnicile și metodele conținute în acest tratat de mari dimensiuni, sunt deosebit de actuale și în prezent.

Pentru meritele incontestabile în promovarea calității, în educarea mai multor generații de caliticieni, i s-au conferit peste 20 de medalii, titluri de membru și membru de onoare al unor asociații și societăți științifice, dintre care: Academia Internațională a Managementului, Institutul Britanic al Asigurării Calității, Organizația Europeană pentru Calitate, Societatea Americană pentru Controlul Calității, Organizația Europeană pentru Calitate și Academia Națională a Ingineriei din Japonia.

I s-a decernat Ordinul „**Tezaurul Sacru**” de către împăratul Japoniei cea mai importantă decorație atribuită unui străin, pentru dezvoltarea controlului calității în Japonia.

A predat în peste 30 de țări, la diferite universități și institute cursul „**Conducerea calității**”, între 1990-1992 a condus seminariile și cursurile pe această temă în 24 de orașe americane.

A fost fondatorul și președintele de onoare al „**Institutului Juran**”, din Conecticut SUA.

I s-a conferit de către președintele **Bush** „**Medalia Națională pentru Tehnologie**”, fiind unul dintre puținii locuitori ai planetei decorați atât de împăratul Japoniei, cât și de către președintele SUA.

Din 1992 este membru de onoare al Academiei Române.

Contribuția înaltelor personalități ca: J. M. Juran, alături de K. Ishikawa (născut în 1915), A. V. Figenbaum (născut în 1920), P. B. Crosby (născut în 1925), este a precursorilor științei calității, a abordării sale științifice și a managementului calității totale. În vocabularul internațional s-a preluat și se folosește termenul „**guru mondial al calității**” ca un superlativ absolut, mai mult decât cel de înțelept [1].

Începând cu anul 2000 traducerea lucrărilor lui J. M. Juran s-a intensificat. În anul 2000, Editura Teora i-a publicat volumul : „**Juran-Planificarea calității**” tradus din limba engleză de către Raluca și Ion Aron, structurat în 15 capitole, epilog, glosar, referințe și index, însumând 424 pagini. Necesitatea acestui volum avea la bază afirmația : „**Caracteristicile produselor și rata defectelor sunt în mare măsură stabilite în timpul planificării calității**”.

Simpla enumerare a capitolelor lucrării sugerează valoarea conținutului acesteia:

1. Cum trebuie gândită planificarea calității și managementul calității;
  2. Stabilirea obiectivelor de calitate;
  3. Identificarea clienților;
  4. Determinarea nevoilor clienților;
  5. Măsurătorile;
  6. Evaluarea caracteristicilor produsului;
  7. Evaluarea caracteristicilor proceselor;
  8. Evaluarea mijloacelor de control al proceselor; transferul către departamentul de execuție; aplicații ale planificării calității;
  9. Planificarea strategică a calității;
  10. Planificarea multifuncțională a calității;
  11. Planificarea departamentală a calității;
  - 12-16. Metode și studii de caz;
- Epilog-„Ce am eu de făcut”? [\[2\]](#).

Aceeași Editură recidivează în 2002 cu volumul: „**Juran-Supremația prin calitate-Manualul directorului de firmă**”, tradus din limba engleză de către Dan Bălănescu, compus din 10 părți, cu un Epilog, Glosar, Bibliografie și Index, desfășurate pe 278 de pagini, astfel:

1. Calitatea: O revoluție continuă;
2. Cum să gândim despre calitate;
3. Îmbunătățirea calității;
4. Planificarea calității;
5. Controlul calității;
6. Managementul strategic al calității;
7. Managementul operațional al calității;
8. Lucrătorii și calitatea;
9. Motivarea unei calități ridicate;
10. Pregătirea în slujba calității.

În prima parte se fundamentează sintagma cunoscută de cei care au tangență cu managementul calității: „**trilogia Juran**” [\[3\]](#).

În anul 2004, **SRAC** (Societatea Română pentru Asigurarea Calității) a publicat „**Manualul Calității Juran**”, lucrarea fundamentală a autorului [\[4\]](#), care constă dintr-un volum masiv de cca. 1700 pagini, tipărit pe foaie de biblie. Beneficiază de o traducere de excepție, efectuată de către: T. Chiroșcă, prof. dr. ing. Nicolae Drăgulănescu, dr. ing. Dan Grigore Stoichițoiu, Ioana Ursu și Monica Burchesiu, reputați specialiști în domeniul managementului calității. Traducerea efectuată după ediția a 5-a, din limba engleză, este transpusă într-o limbă românească de o claritate și o puritate, care-o transformă într-un model al genului, cu atât mai mult, cu cât în ultimii ani limba românească este schilodită, pur și simplu, din cauză că unii traducători nu stăpânesc niciuna din cele două limbi: cea originală și pe cea în care traduc (engleză, respectiv română).

Impresionantul tom, la prima vedere, sperie, iar la gândul efortului intelectual necesar parcurgerii lui, în toată masivitatea sa, este descurajant. Am avut privilegiul să mă aflu în luna octombrie 2008 în SUA, când timpul mi-a permis să mă încumet să citesc această capodoperă a literaturii tehnice, privind managementul calității. Lectura acesteia oferă o dublă satisfacție: tehnică și estetică. **Cea tehnică** se referă la bogăția uriașă a informației din domeniul calității, acumulată de-a lungul vieții autorului, de

rigurozitatea, tenacitatea și consecvența ieșite din comun, demonstrate pe parcursul întregii existențe a savantului, consacrate exclusiv calității. A decedat la 28 februarie 2008, în vârstă de 103 ani, în urma unui atac cerebral. **Cea estetică** este provocată de puritatea, claritatea și limpezimea limbii române în care a fost transpusă, așa cum am arătat, lucru din ce în ce mai greu de întâlnit azi în cultura română.

Editorului SRAC și Regiei Autonome „Monitorul Oficial” care a tipărit-o, li se cuvin toate elogiile pentru această insolită performanță.

Caliticienii români, au acum la dispoziție, cel mai bogat tezaur de informații în domeniu. Lucrarea include 48 de capitole și cinci anexe, pe care nu le mai detaliem, din lipsă de spațiu, toate scrise cu mare acuratețe, pline de substanță concretă, cu un profund caracter teoretic, dar și practic-aplicativ, care cresc și mai mult admirația față de autorul acesteia ivit, cu mai bine de un secol în urmă, pe pământ românesc [4].

Sub îngrijirea SRAC și FRPC (Fundația Română pentru Promovarea Calității), în traducerea prof. dr. ing. **Nicolae Drăgulănescu**, în anul 2006 a văzut lumina tiparului lucrarea: „**Arhitectul calității-memoriile dr. Joseph M. Juran**”, compusă din trei părți și 30 de capitole. Aceasta potențează prețuirea pentru cel care a devenit cel mai mare specialist în domeniul managementului calității, pe plan mondial. A început să scrie cartea la vârsta de 98 de ani, când mărturisește că dintre aceștia, 70 de ani, i-a dăruit studierii managementului pentru calitate. Cartea constituie romanul unei vieți care ar fi putut să fie a unui emigrant obișnuit, anonim, dacă autorul n-ar fi demonstrat forța intelectuală, răbdarea, tenacitatea, consecvența și pasiunea care au rămas la maturitate ca și în tinerețe, capabil să înfrunte neîncrederea, indiferența, uneori ostilitatea față de problemele de loc simple pe care acesta le punea celor care trebuia să-i aplice ideile, principiile și metodele de mare complexitate, cu care se confruntă cei ce vor să obțină performanța în domeniul calității [5].

Revista „**Optimum Q**” **Revista de specialitate, cultură și educație în domeniul calității și fiabilității**, editată de FRPC, avându-l drept director fondator pe regretatul **profesor universitar dr. ing. Vasile Cătuneanu**, originar din **Galata, județul Iași** (n. 6 martie 1918-d. 3 iulie 2002), a consacrat numărele 3/2009 și 2/2010, dr. Joseph Moses Juran sub genericul: „**Una dintre cele mai influente personalități ale secolului al 20-lea**” (1904, Brăila, România-2008, Rye, SUA).

O succintă, dar consistentă prezentare a datelor biografice esențiale, ale lui J. M. Juran, reluate în cele ce urmează, arată astfel:

- **născut la 24 decembrie 1904, la Brăila, România;**
- de la vârsta de 3 ani până în 1912, locuiește în **Gura Humorului**, când emigrează în SUA și se stabilește în Mineapolis;
- a absolvit în 1924 Facultatea de Inginerie Electrică a Universității din Minesota;
- s-a angajat succesiv la Departamentul Inspecției al Western Electric Chicago (în 1924) și la nou înființatul Departament Inspecție Statistică al Bell Telephone Laboratories (în 1926);
- se căsătorește cu Sadie Shapiro (în 1926);
- obține o diplomă de licență în drept și un titlu de doctor în științe juridice, oferită de Facultatea de Drept a Universității din Loyola (1936);
- promovează în Japonia conceptele, principiile, metodele și tehnicile specifice controlului calității (începând din 1954);
- susține activ legea de stabilire a Premiului Național American „Malcolm Baldrige” și elaborarea Planului Național al Competitivității (1985-1988);
- **devine membru de onoare al Academiei Române (1991) și al FRPC (1993);**
- decedează la 28 februarie 2008 în localitate Rye din statul New York, SUA;
- începând cu anul 2000 s-a instituit de către Fundația Română pentru Calitate, **Premiul Român pentru Calitate**, iar **J. M. Juran a acceptat cu plăcere, ca acesta să-i poarte numele**. Acest fapt constituie omagiul pe care România îl aduce unui român care a dorit, a știut și a putut să-și consacre întreaga viață **CLITĂȚII**

Prof. univ. dr. ing. Nicolae Drăgulănescu subliniază că printre cele mai cunoscute cărți publicate de către dr. J. M. Juran se numără „biblia”, denumită „**Juran Manualul Calității**”, **prima lucrare științifică pe plan mondial**, apărută în prima sa ediție în anul 1951, **despre „calitatea produselor”** sub toate aspectele și implicațiile sale, carte aflată în prezent la a 5-a sa ediție (aceasta fiind tradusă și publicată în anul 2004 și în România).

După decesul lui J. M. Juran, în februarie 2008, unul din nepoții săi, **Daniel Juran**, profesor la Columbia University Business School, din SUA, declara mass-mediei internaționale: „*Bunicul meu nu a făcut niciodată distincție între muncă și plăcere, îi plăcea atât de mult să muncească încât fiecare moment liber de care dispunea, era utilizat exclusiv pentru a lucra la ceva anume, pentru el, pur și simplu, nu existau concepte ca „zi liberă” sau „pensionare”.*”

Conform lui Daniel Juran, bunicul său **spera ca managementul calității să devină la fel de răspândit și recunoscut (inclusiv prin certificări academice și profesionale), precum sunt, de mulți ani, Contabilitatea și Bazele economiei.**

Prof. univ. dr. ing. N. Drăgulănescu a avut marele privilegiu de a-l cunoaște personal pe **J. M. Juran**, de a purta o intensă corespondență cu el și cu familia sa, **soția lui Sadie**, cu cei patru copii ai săi: **Donald, Charles, Robert și Silvia, 9 nepoți și 10 strănepoți**, motiv pentru care i-a rămas fidel omului, savantului și profesorului **J. M. Juran**.

Din numărul 3/2009 al revistei aflăm că FRPC pregătește, cu autorizarea necesară a Institutului Juran din Conecticut, SUA, o antologie a celor mai importante articole scrise și publicate de către J. M. Juran, pe parcursul a aproape o jumătate de secol, iar revista Optimum Q va publica în premieră națională absolută, cel puțin 20 de articole scrise de J. M. Juran, traduse și adnotate de către prof. dr. ing. N. Drăgulănescu.

Revenind la nr.3/2009 al revistei, aceasta cuprinde **primele 5 articole:**

- Diagnosticul industrial ca abordare sistemică, a soluționării problemelor manageriale;
- Consumerismul și calitatea produsului;
- Controlul produsului și industriile de servicii;
- Contrastul dintre calitatea japoneză și calitatea occidentală;
- Calitatea produsului- o recomandare pentru occident.

La rândul său nr. 2/2010, conține **alte 7 articole:**

1. Îmbunătățirea relațiilor dintre specialiști și personalul de execuție-Un sprijin din partea antropologilor;
2. Modelele culturale și controlul calității;
3. Cele două lumi ale controlului calității
4. Fenomenul „OC CIRCLE”;
5. „Cercurile pentru controlul calității” din Japonia-Întrebări și răspunsuri;
6. Cum ne mobilizăm pentru deceniul al 7-lea;
7. Controlul calității serviciului Simpozionul japonez din 1974.

Revista Optimum Q a continuat până la nr. 1/2013, după care, șirul aparițiilor acesteia s-a întrerupt complet. Prof. univ. dr. ing. **Rodica-Ana Cătuneanu** a încercat să mențină în viață FRPC, revista și simpoziioanele anuale, însă după dispariția soțului său, **Vasile Cătuneanu**, a dus-o doar până la acest număr. Vârsta înaintată și starea precară a sănătății nu-i permit s-o continue, iar discipolii cei mai apropiați ai profesorului: N. Drăgulănescu și Adrian Mihalache sunt angrenați în alte activități. Urmarea este că Simpoziioanele anuale nu se mai pot ține, revista a sucombat, a rămas doar FRPC neradiată din Registrul Comerțului.

Totuși, **prof. dr. ing. Nicolae Drăgulănescu** mi-a confirmat astăzi că **a publicat colecția integrală a articolelor lui J. M. Juran** într-un tom masiv pe care urmează să mi-l expedieze din București, la Bacău.

Rezultă că faima celebrului calitician **Joseph Moses Juran**, inclusiv în țara noastră, este în permanentă creștere, că specialiștii în domeniul calității, care beneficiază de scrierile marelui profesor,

simt fascinația ce se amplifică, în timp, pe care-o exercită această extraordinară personalitate, care s-a născut pe malul Dunării, la Brăila, în România.

Bibliografie

1. Sorin Ciurea Calitatea în perspectiva anilor 2000, Ed. BREN, București 1998.
2. Juran Planificarea calității, Ed. Teora, București 2000.
3. Juran Supremația prin calitate-Îndrumarul directorului de firmă Ed. Teora, București 2002.
4. Joseph M. Juran, A. Blanton Godfray Manualul Calității Juran, editat de SRAC-FRPC, București 2004.
5. J. M. Juran Arhitect al calității Memoriile doctorului Joseph M. Juran, SRAC, București 2006.
6. FRPC Optimum Q nr. 3/2009 și nr. 2/2010.

Ing. Gh. Șchiopu

Bacău, 20 mai 2017